

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-uteza 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8—9 és d. u. 1—2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron nek fel.

A városi pótadó emelése.

Országszerte mindenki csak azon panaszkodik, hogy milyen nagy az adó!; ma persze az állam nem tizedet szed mint 40 év előtt, hanem ötödöt, negyedet s vannak esetek, ahol majdnem felezi a producens tiszta jövedelmeit ugyszólván ingyen, de általában véve igen kis értékű viszontszolgáltatásokért; és hozzá ezt a rendszert a polgárok véradóval is tartoznak védelmezni és fenntartani!

Gondolkodó és igasságos emberek előtt ez az állapot nem is lehet tetszetős, hanem fájdalmas kényszerhelyzet, melyből mindenki szabadulni óhajt aki annak nyomását érzi és csak azok kívánhatják további fentmaradását, akik a husosfazekak körül maguk is hájasodhatnak, gyarapodhatnak.

Az adóterheket még súlyosabbakká alig elviselhetőkké fokozzák a községi pótadók, melyek az országban mindenfelé roppant nagy arányokban szaporodnak, mert a hatóságok, a képviselő testületek jobban kinyújtózkodnak mint amennyire a takaró ér, egyre-másra és rohamosan szeretnének minden igénynek várakozásnak és kívánalmaknak megfelelni; lépést tartani a gőz és villám gyorsaságával, versenyezni a már korábban nagyobbakká lett városokkal, szépiteni, építeni a várost, és mindent áldozni ipari s kereskedelmi forgalmának emeléseért, kulturális felvirágoztatásáért; azután kellenének természetesen jó kövezet még a legutolsó utcákban is és fényes világítás talán minden udvarnak és még a kertalatti vagy hegyalatti utcáknak is; mindezek felül még oly nagy számú rendőrszemélyzet kívánatos volna

hogy minden 5-dik 6-dik ház elé egy drabant vagy bakter jusson éjjelenként. Mindezen és sok más ilyenmü kívánalmakat csak azzal lehetne még betetőzni, hogy a községi tisztviselők fizetései megduplázassanak a kor általános igényeinek megfelelőleg!

Elég az hozzá, hogy a városok pazarul, könnyelműleg költsenek a városi vagyontól és jövedelmektől eltekintve, adósságot adósságra halmoznak. És ki issza meg ennek a levét?; ki adja meg az árát? Az adófizető közönség. Vannak virilisták akik hamar készen állanak azzal az észrevétellel, gúnyoló s fitymáló kifogással: ezek a tíz-húsz forintos adófizetők jajgatnak, mikor az olyan virilisták akik évenként 10, 20, 30 ezer és magasabb adót is fizetnek a szemüket se hunyorítják meg, a szájukat se fintorítják el mikor ezt az összegecskét az állampénztár besöpri! Hja, aránylag viszonyítva az a magas virilista könnyebben is engedi át évi jövedelmének azt a részét amit adójába kiir az állam és község, mert ő neki még mindig marad annyija, amiből nemcsak gond nélkül élhet meg, hanem nagyúri módon a nélkül, hogy a tőkevagyonhoz kellene nyúlania; — ellenben azok a kis összegű adót fizetők, kik legtöbben vannak az országban és községekben — a kis évi jövedelemből is kötelesek a nem igasságos kulcs szerint az államterhek viseléséhez járulni, mi által igen soknak a kenyeret veszik ki szájukból, vagy családjáról huzzák le a ruhát. Mig más adókulcsot nem alkalmaz a kormány, addig az elégedetlenség mindinkább terjed, duzzad mint az összetorlódo jeges árvíz.

Ezen kitérés csak azért lett közbeszöve, mivel ebből kitetszik, hogy a kisebb adófizetőknek mennyire joguk van a terhek ellen fölajdulni, föl-szólalni, sőt együttesen s hangosan követelni, hogy községük előjárósága és képviselőtestülete józanul mérsékletes, beosztani tudó, takarékos gazdasági eljárást kövessen.

Városunkban a hatóság és képviselőtestület szintén oly helyzetbe jutott, hogy kénytelen a városi pótadót jövőre emelni és mint városi képviselők jelzik, a pótadó jövőre 55—60 százalékkal lesz praeliminálva! Ez irtózatos volna; s talán ennyire rosszul még sem állhat a város pénzügyi állapota és politikája?! Bizonyára polgári kötelességének fogja ismerni a városi képviselőtestületnek legalább is minden választott tagja hogy a kisebb adófizető de számra tekintélyesebb polgárság érdekeit védelmezze s oly költségeloirányzatot, mely pótadónkat legfeljebb 10%-nál magasabbra akarná srófolni, el nem fogadand!

Ha korábban tettek is oly költségek, melyek fényűzésieknek mondhatók; jövőre ilyeneket törlésbe kell venni föltétlenül, mert városunk jövedelmi forrásai tetemesen megapadtak és ez apály még tovább is tartani fog; nincsen fölsöleges pénze a városnak, de nincs a lakosságnak sem, melyet részint az egymásutáni mostoha évek, részben az ipari és kereskedelmi pangás nagyon megrongáltak anyagilg.

Különb is a város most elég jó karban van, elég csinos és tiszta, hidjai, utjai rendezettek; középületei tatarozvák; kiadásra alig van e téren szükség.

TÁRCZA.

MUZSIKÁLNAK.

— A „Köszeg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Muzsikálnak szüretelnek
Jó kedve van mindenkinek,
Fel-fel hangzik a hegytetőn:
„Volt nekem egy szép szeretőm”.

Elhagyott a lelkem adta
Mert az anyja úgy akarta,
Mély sebet ejtett szivemen
„Nem is olyan régen.”

Pedig ő volt boldogságom
Ezen a kerek világon;
Csillag volt ő életemen
„De nem soká ragyogott fenn”.

Azóta hiába várom
Csillagom a láthatáron,
De hisz talán nincs is nekem
„Csillagom az égen.”

H. Margarits János.

Az előszobában.

Nem kellett esengeni. Az orvos előszobája mindenki számára nyitva van, a kit betegség kinoz, a ki

bajára enyhülést, vagy attól szabadulást vár. A rendelési óra közeledtével az ilyen szoba tarka képet tár a szemlélő elé, méltó tárgy egy pszichológusnak méltó egy életunt ember phantasiájához, méltó a festő ecsetére, — talán nem lesz éppen méltatlan egy tárcza keretében sem.

A ki a szemlélő szobába vetődik, azt bizonyosan nem a szemlélődés célja vezérli, — ha másért nem, tanácsért megy az orvoshoz, a kit önkénytelenül úgy tekint az ember, mint egy magasabb, felsőbb lényt, a kinek hatalma van rendelkezni az élet és halál felett.

És aki odamegy, az mind ragaszkodik ehhez a nyomorult élethez. Gyermekek, férfiak, leányok, asszonyok csoportja ez, — ez mind, mind beteg, — kivéve egy pár vén garde des dames, a fiatalok e hétfejú sárkányát, ha csak valami ügyes Csontos Szigfridnek nem sikerül a sárkányt legyőzni, vagy ártalmatlanná tenni.

Ezelőtt négy évvel Budapest egyik híres orvosánál voltam egy barátommal. Engem nem a kíváncsiság vitt oda, hanem a kényszerűség. Barátomnak szembaja volt, — meglehetősen veszélyes; én pedig miután magam nem akartam az előttem eléggé ismert város utcáin kószálni, — nehogy barátomat szem elől téveszessék, ráadtam a fejemet, hogy orszotom a várakozás kinszjében, — s esetleg holmi érdekes betegekkel ismerkedhetem meg. Nem mondhatom hogy megbántam.

Kezdjük csak előlről. A szoba butorzatát nem írom le, fölsöleges volna, — ilyenféle szobákat mindenki láthatott már. A legérdekesebb butorzat mindenestre a paticsek voltak.

Ott állott például az ablakmetyedésben egy fiatal ember. Az areza sápadt volt, mint a betegéke szokott lenni, volt vonásaiban valami vegyülete a bunak és az örömmnek, — hogy melyikből volt több, nem tudnám megmondani. Ez a fiatal ember furcsa betegséget érzett.

A lábain örökösén jéghidegség szaladt végig, a felső teste pedig úgy izzadt, mintha gőzfürdőben volna. Ime a két ellentét. A test alsó része Lapp földön, a felső — Délafrikában kóborolt.

A legérdekesebb pedig a dologban az, hogy az a szegény pár hónap előtt nősült. Akkor egészséges volt mint a macsk. A neje egy tizenhatodik évben levő gyönyörű asszonyka. Látszott rajta, hogy még gyermek. Ott állt a férje mellett. Erősen hitte mind a kettő, hogy e baj ellen is van orvosság. Az orvos biztatta a férfit, — hanem mikor megtudta, hogy a patiensre — az előszobában egy gyönyörű kis menyecske várakozik, — megcsóváta a fejét s csak annyit mondott, hogy az baj. De csak azért biztatta. Mit tehetett volna egyebet? A szemébe mondja, hogy két hónapnál tovább nem viszi? Biztatja és orvosságot ír számára. Hiszen meg fog szabadulni bajától rövid idő alatt. Meg ám, alhatik is rája egy jó nagyot, míg a Szt. Mihály trombitája föl nem ébreszti. Az asszonyka meg az özvegyi fátyolt föleseréli. Az asszonyka meg az özvegyi fátyolt föleseréli a menyasszonyi korszorival. Olyan szép teremtés nem sokáig viseli a fekete ruhát.

Odább egy szép ifju állott. Alig 21 éves. Volt a beteg az között egy szép fiatal leány is, asszony is. Ez mind azt nézte, de még a többiek is róla beszéltek. Ennek az ifjunak az arezán ott ült az ifjuság pirja, szeméből az élet sugárzott ki. Mi baja lehet ennek? Oda mentem, megszólítottam. Nem értette, hogy mit akarok. Persze, mert mindakét fülére süket volt. Hanem az ellen még van orvosság. Az orvos is biztatta, mások is biztatták. A tudomány meg fogja őt menteni tudni. Bizony kár volna érte, — így legalább egy nővel több fog főkötő alá jutni!

De hagyjuk a férfi betegeket. Volt közöttük olyan a ki az egyik lábát nem tudta megmozdítani; egyiknek

Jelszó legyen a szigorú takarékos-
ság az egész vonalon, minden té-
telnél; sőt amit törölni lehet törölni kell a
költség előirányzatból, még ha egyes embereknek ez
nem is lenne inyére; igen sok oly kiadás van,
ami egészen fölösleges, sok olyan lesz amiből el-
lehet venni; nem kell bőkezűen osztogatni semmit
és fizetni senkit! Gondolkozzanak rajta a kép-
viselő urak s majd rá fognak jönni több olyan
tételre ami hamar szembeötlik!

ifj. Drákó.

Kereskedelmi s ipari érdekek.

(Folytatás.)

E törvénytől, melyet különben kamaránk kezdettől fogva meglehetősen skeptikus szempontról ítélte meg, annak idején nagy eredményeket vártak. — Ezen eredmények, sajnos, elmaradtak. Az új gyárak, melyek ezen törvény közel nyolcz évi hatálya alatt keletkeztek, majdnem újjainkon számlálhatók el; mivel a külföldi tőke a magyar iparvállalatokkal szemben, úgy mint annakelőtte elutasító magatartást tanúsított. Ezen körülmény a mai viszonyok között, a midőn a tőkék összetorlódása következtében, még a legkétségesebb vállalatok részvényei s a legkétségesebb értékpapírok is készségesen jegyeztenek, szinte érthetetlen volna: ha e németországi kamarák közlönye, a „Zeitschrift für Handel und Gewerbe“ mult évi szeptember hó 30-áról kelt számában, egy rövidke közleményben, ez irányban nem nyújtana kellő tájékoztatást. Ezen lap, a fentemlített kedvezmények felsorolása után, azt mondja: Ipari telepeknek Magyarországon való felállítását a külföldre nézve mégis nagyon megfontolandó dolog, mert az adó- és illeték címén való megtagarítás alig bírhat reá józaneszű ember, hogy oda menjen, eltekintve attól, hogy a hi atkozott törvény ezen kedvezményeket csak 1895-ig engedélyezi. Különösen hangsúlyozandó azonban, hogy minden magyar ipar, az ausztriai a tőkély legmagasabb fokán álló gyártás által, agyon fog nyomtatni. Az első vállalkozók áldozatul esnek, s ha egyszer egy nemzedék föl-áldozta magát, akkor lehetséges, hogy a következő arathatja gyümölcseit. Igy beszél a németországi kereskedelmi kamarák közlönye, tehát oly lap, melytől alapos tájékozás mellett, viszonyaink teljesen semleges megítélését várhatnók. Nincs is azután mit esodálkozni azon, hogy viszonyaink illetén felfogása mellett, a tőke s vállalkozási kedv felvé zárkózik el minden magyar iparvállalat elől és senki sem érez kedvet arra, hogy magát s pénzét feláldozzaj ez által egy későbbi nemzedéknek egyengetvén az iparfejlesztés útját. E bizalmatlanságot, viszonyaink ezen téves megítélését kell mindenek előtt eloszlatni. Erre pedig csak a magas kormány hivatat. Mert csak ő áll a nyugat europai iparállamok konzulátusaival folytonos érintkezésben; csak ő neki van befolyása németországi, belgiumi, angol és franciaországi saját képviselőinkre; s csak ő rendelkezik azon eszközökkel s összeköttetésekkel, melyek által nyugateuropa szak- és napi lapjaiban, új iparágaknak Magyarországon való meghonosítása érdekében, megfelelő mozgalom indítható és folytatható.

E czélból első sorban az 1881. évi XLIV. t.-cz. módosítása volna szükséges. Mert az ezidő szerint már csak 5 évig tartó adó- s illetékmentesség magában véve nem igen csalogató. Ki kellene tehát mondani, hogy az 1881. évi XLIV. t.-czikben megállapított kedvezmények, az ezen törvényben felsorolt iparágak számára, az 1895. éven túl is engedélyeztetnek, és pedig a gyári üzem kezdetétől számítva 10—15 évre s hogy az adó s egyéb

illeték alóli felmentés, az esetleg építendő hivatalok s munkástalásokra is kiterjesztetik.

Ezután azon iparágaknak, melyeknek meghonosítása, illetve fejlesztése első sorban kívánatos, áttekintendő kélpét kellene nyújtani s egyuttal kijelölni azon helyeket és vidékeket, melyek ipartelepek létesítésére, a létező elemi hajtóerő, a szükséges tüzelő anyag beszerzésének könnyű volta, az olcsó, használható munkaerő, az egészséges fekvés s olcsó megélhetési viszonyoknál fogva, kiválóan alkalmasak.

A mi azon iparágaknak összeállítását illeti, melyeknek meghonosítása avagy fejlesztése első sorban kívánatos, az országos magyar kir. statisztikai hivatal közleményei nyomán nem ütközhetik nehézségekbe.

Ezek szerint az 1888-ik év folyamán behozatalunk tön:

Pamut, pamutfonalak és pamutárúkbán	63,835.362	frt.
Len, kender, juta s az ezekből készült fonalak s árúkbán	30,233.356	"
Gyapju, gyapjufonal és gyapjuárúkbán	45,637.449	"
Selyem és selyemárúkbán	27,285.000	"
Ruházatok, fehérnemű és pipereárúkbán	26,411.661	"
Bőr és bőrárúkbán	29,101.660	"
Fa és esontárúkbán	8,843.997	"
Üveg és üvegárúkbán	2,375.570	"
Kőárúkbán	3,328.069	"
Agyagárúkbán	3,164.376	"
Vas és vasárúkbán	6,616.166	"

Fentti tizenegy csoportból tehát összesen: 246,932,666 frtot.

S ezen összeállítás még tetemesen bővíthető volna. Igy például ugyanezen forrás szerint az 1888-ik évben 1,195,600 frt. értékű sajtot, 1,373,952 frt. értékű kávépótló anyagot 1,702,358 frt értékű hordósört s 1,352,650 frt. értékű rum és arrakot hoztak be.

Az a kérdés már most, melyike ezen iparágaknak volna első sorban meghonosítandó, illetve fejlesztendő. Mert mi részünkről a ténykedésnek iparéletünk valamennyi elhanyagolt ágában egyidejűleg való megkezdését lehetetlennek, sőt veszélyesnek tartjuk. Lehetetlennek, sőt veszélyesnek tartjuk, lehetetlennek, mert az ily nagy kiterjedésű területen való egyidejű ténykedés sokkal több anyagi, pénzügyi és szellemi erő igényel, mint a mennyire a megindítandó mozgalom teljes sikerülte esetén is számíthatunk; veszélyesnek, miután egyik másik kisebb vállalat bukása, veszélyeztethetné a más téren legjobb reménnyel kecsgető kezdeményezéseket és terveket. „A ki sokat markol, keveset fog“, mondja a magyar példabeszéd s igaza van.

Ép azért mi részünkről első sorban a fonó és szövő ipar és a vele kapcsolatos iparágaknak magyszabásu s megfelelő kiterjedésű meghonosítását s fejlesztését ajánlanók; miután ezen iparágak azok, a melyek után a külföldnek a legnagyobb összegekkel adózunk. S e mellett még kívánatosnak tartanók, hogy az ország különböző részeiben felállítandó gyári telepek a termelés mennél kevesebb ágával foglalkozzanak, hogy az által eleje vételessék a meglévő erők szétforgácsolásának. Más szóval azt óhajtjuk, hogy például a pamut és gyapju előfonása, ezen fonalak szövetté való feldolgozása, az ily termelt szövetek festése s kikészítése, mindmennyi, egymással szoros összefüggésben álló külön-külön telep által eszközöltessék, mert csak ez uton érhető el a meglévő munkánanyag megfelelő gyors begyakorlása s csak ez uton létesíthető rövid időn élet- és versenyképes gyári termelés.

(Folytatása következik.)

Belföldi szemle.

— Az italméresi jog gyakorlati alkalmazása a pénzügyminiszternek is nagy nehézségeket okoz és föl-hívta most az ország összes pénzügyigazgatóit, kik fel-

nyalatával a kétségbeesésnek majd nyöszörgésbe ment az át, a melyből az öröm egy hangja tört elő.

Néhány perecz múlva egy boldog férj karján fiatal asszony jött ki a szobából, szemében ott ragyogtak az ott felejtett könnyek ajkáról pedig a mosoly beszélt a megszabadult fájdalom fölött érzett örömről.

— No lásd kicsikém, nem haltál meg. Az a csunya fog mennyi kint okozott, most már nem fogsz miatta szenvedni, susogta a férj a kis gyávanak.

A kis gyáva pedig azzal felelt a vigasztaló szavakra, hogy belekapaszkodott az ő „örögre“ karjába, egyet mosolygott rája, mintha azt mondaná abban a mosolyban: „nagyon szeretlek“ — és oldalához simult. Boldog beteg, boldog egészséges!

Szegény doktornak mennyi rábeszélésébe került, míg az asszonyka fogára engedte tenni azt a rettegött foghúzó szerszámot; pedig a férj, tudom, hogy egy hét óta készítette elő az operációra a minden espiszre el-ájulni készülődő bátor fehérnépet.

Egy szegény leány is volt a betegek között, szá-nalom volt reá nézni. A nyavalyatorés gyötörte a szere-nesétlent. Tekintete vad volt, a szeméből pedig iszonyu embergyűlölet nézett ki. Egy férfi vigyázott reá. Ez is azt hitte, hogy ez ellen is van orvosság!

Van ám, de azt sokkal inkább az Istennel kell keresni. Az ő irtalma, kegyelme és jósága végtelen. A benne bizókat nem hagyja el. Erre igazán azt lehet mondani, hogy szegény beteg.

Egy asszonyka is volt a csoportban. Ugy nézett ki, mintha az areza meg a kezei a legsárgább viasszal lettek volna bevonva. Az ajka halavány volt, a szemei sárgászöldek. Gusztus kell hozzá, hogy valaki kezét fogjon vele. Mindenki sajnálta őt, — de biztatták is, hogy ez a baj nem veszedelmes.

váltva fognak a legközelebbi napokban a regale ügyre vonatkozó a atokról jelentéseket tenni. Bizonyára nagy fontosságu is ez az ügy, mely ha alaposan és méltányosan meg nem oldatik, beláthatlan mizeriáknak, kellemetlenségeknek válik kuforrásává!

Külföldi szemle.

— Tüntető románok. Román Miron érsekmetropolitát azért hogy az erdélyi közművelődési egyesülettel áldását megtagadta bizalmi fölirattal tisztelték meg, a mire azt válaszolta hogy az ilyes megtiszteltetések erkölcsi biztatást képeznek megkezdett irányának folytatására.

— Az angolok a közös hadsereg „és“ czimének kivívása alkalmából azon véleményüknek adtak kifejezést hírlapilag, hogy a magyar miniszterelnöknek állása ugy fölfelé mint lefelé meg van ingatva.

— Az orosz hadsereg mint egy orosz lap jelzi szükség esetén a gyors mozgósíthatás következtében jóval nagyobb lesz mint a hármass szövetség összes hadai, ha az orosz haderő felosztása és a közlekedési rendszer ter- szerülög 3—4 év alatt végrehajtatik. Régen megjósolták ezt már, nem ugyan diplomatikai körök, de józaneszű laikusok, hogy ha az oroszok időt engedünk a tervszerű teljes kibontakozásra, akkor az oroszok a hármass szövetség hadait fölfalják egy hatalmas reggelire! Valóban a hármass szövetség népeinek érdekeiből alig bírjuk a diplomacziának indolensségei megmagyarázni. Hiszen ha a magas diplomácia a népek sirját ássa, — maga is bele lesz temetve!

— A török szultánt meglátogatandja ígérete szerint az orosz czár jövő tavaszra. Nincs kizárva annak lehetősége, hogy éppen váratlanul!

— János főherczegünkről azt újságolják, hogy az amerikai „Newyork Herald“ czimű laphoz 41,000 frank évi fizetéssel munkatársul belépett.

Helyi és vidéki hírek.

Felhívjuk t. előfizetőinket, hogy akik hátralékban vannak fizetési kötelességeiknek annyival inkább eleget tenni sziveskedjenek, mivel különben lapunkat beszünetelni kénytelenítetünk, ami a környék magyar lakosságára szomorú világot fogna vetni!

Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— Rendkívüli közgyűlés tartatott október 31-én esütörtökön d. u. a városháznál gyér számú képviselők jelenlétében. A tárgysorozatban első helyen állott a városi ellenőri állás betölthetése végett 2 tagnak a kijelölő választmányba megválasztása. Egyhangulag megválasztattak főt, Kroller Miksa gimnáziumi igazgató és Lauringer János urak. — Olvastatott az 5 dik sz. es. és kir. huszárezred parancsnokságának a városi képviselőtestülethez intézett becsulevele. A képviselőtestület az elköltözés miatti sajnálkozásának kifejezést adva megbizta a polgármesteri hivatalt megfelelő módon ezen érzelmetek átírtilag hű kifejezést adni. — Kolozsvár városnak az ottani siktetnema intézet gyámolítása iránti átirata a jelenlegi anyagi helyzetre vonatkozólag sajnálattal tudomásul vétetni határozatott. — Torda Jánosnak esalítszedhetés iránti kérvénye képesében határozatul kimondatott, hogy a korábbi szokásoknak megfelelőleg a esalítszedés megengedtetik ugyan, de minden szekér után az írásbeli engedély kiadása s átvételekor nyomban 5 kr. díj lefizetessék. — Czeke József vállal-

a keze remegott folyton: másnak az ujjait vte el a golyó; egy a kocsirol esett le, a derekát törte el; másnak az orra volt lerothadva, egyiknek a nyakán, másiknak az arcán tántogott egy időlt fekélyes daganat stb., mind olyan alakok, a kiket jobb ebéd után megnézni, mert délelőtt bizony elmenne az ember étvágya akár-milyen delicatesszói is.

Érdekesebb képet nyújtott a női csoport. Kezdjük a legszebben, a legszelidebben.

Egy nyulánk, karesu alak, egy szép 15 éves leányka. A haja le van eresztve vállaira két fonatban. Areza a legszebb, a minőt csak egy a leánykából a leánykorba átmenő fiatal teremtsnél képzelní lehet. Vonásai a legfinomabbak, az ajkai körül volt valami különös satiozás. Maguk a kék szemek nagyok voltak, mint egy mandola, de a szemek tüze bágyadt volt mint egy pislogó mészé.

Hogy komoly baja nem volt, az tény, hanem egy pápaszem s, mult századbeli ruhában örködő nagynéni (őh azok a nagynénik!) egy-egy elejtett szavából a figyelmes szemelők eitalálhatta a bajt. Pedig az nem is baj. A leányka a gyermekékek határán állott, most kezdett eszmélni, s egy reggel arra ebredt föl, hogy ő nem gyermek többé, hanem hölgy. És ő azt hitte, hogy ez baj, kétségbeesve sietett az orvoshoz, — azt hitte, hogy az visszaadja a gyermekész naivságát. Szomoruan tekintett maga elő, lopva mégis rajta felejtette tekintetét z. már leirt érdekes ifjun. Szemébe nem mert nézni senkinek sem, — azt hitte, hogyha valakire néz, azonnal eltalálják az ő szive ltkát. Boldog kis beteg!

Egyszerre sikoltás hallatszik ki az orvos szobájából. Valami női hang volt. Egy oly sikoltás, mint az éj csendjében váratlanul megtamadott kiáltása, egy ár-

Egy másik nőnek az areza tele volt sebekkel. Csak a szemei látszottak ki betakart arcából. Azok a szemek pedig sokat beszéltek. Látszott belőlök, hogy ezt a nőt mennyire bántja arcának rutsága, látszott rajta a kétségbeesés, látszott rajta, hogy mennyire irgyli a körülötte levő tiszta arcokat — s hogy oda adná az ilyen tiszta arcért mindent, élete felét, becsületét, lelke üdvösségét.

Öntudatában volt rutságának. Hogy ne? Hiszen látta, hogy az ember tekintete kerüli őt. Ez a gondolat egy nőre, egy uralkodásra teremtett asszonyra nézve irtozatosabb a pokol minden kinjainál.

Mondd egy nőnek, hogy szép, — mosolyogva fogadja a hízlegő bókot, — azt mond a szemébe, hogy rút — ha még olyan rút is, — örökre meggyűlöl. Pedig egy furia haragja rettenetes. Erre azt lehetett mondani, hogy számandó teremts!

A csendet egy szegény asszony karján ülő kis gyermeke zavarta meg. A szegénynek a szemé volt tele veszélyes sebekkel — iszonyu kinokat okozhattak a szegény kis ártatlannak. Az anyja csitította, biztatta de a fájdalmát azért enyhíteai nem bírta.

— Ne sirj kis gyermekem, a doktor bácsi majd meggyógyit tégedet. Légy jó kis gyermekem, nézd en itt vagyok melletted, nem sokáig fog már fájni a kis szemed.

A gyermek utána gagyogta.

— A doktol bácsi!

Már ez is tudja, hogy a doktor bácsi segiteni fog rajta!

Mark M.

koznak az iránti kérvénye, hogy a fogyasztási adó-kezelésének biztosítékaként bent lévő némely értékpapírja kiadassék, élénkebb vitatkozásokra szolgált alkalmul, nevezetesen arra nézve, hogy a közszolgálat vasut részvényei 50 frt avagy 100 frt értékben fogadhatók-e el? számos hozzászólás után a városi számvevőség és tisztai ügyészi indítvány ellenében kimondott, hogy a kért értékpapírok kiadatok mégis oly feltétel mellett, hogy amennyiben a bent maradó értékpapírok árfolyama időközben esőkné, a különbözetet a kivéő felszólítás után 24 órára pótolni köteles. — Özv. Fortély Jánosnak hátralékos 17 frt házbértartozása a tisztai ügyész véleményére leírásba hozott. — Vidt Géza ügyvéd és biz. tagnak a számvizsgáló bizottsági tagságról lemondása tudomásul vétetvén, helyébe Schindler Vilmos ur egyhangulag megválasztott. — Rosenstingl Gyulának kérvénye folytán, hogy a „korona“ vendéglő melletti faszindelyes házának betetőzésére 13000 drb eszerpzsindely gyártmányi áron kiadassék, az eddigi szokás alapján ezrét 13 frtjával a közgyűlés megszavazta kérelmezőnek mégis úgy, hogy Tuczentaler úr véleménye a szükséges mennyiségre nézve bevárassék. — Legnagyobb érdekű tárgya a rendkívüli közgyűlésnek az volt, hogy a belügyminiszterium leiratot intézett a törvényhatóság-hoz, hogy Kőszeg város tartozik azon 118 frt különbséget pótolni, mely kisk. Matits Jenő árvának 2 drb. 1000 frtos szőlővaltsági kötvénye kisorsolása folytán városi késedelmes kezelés következtében fölmerült. E tárgyban a polgármester külön utasítást is kapott a mulasztás körülményeinek megvizsgálására nézve, mely uton ki fog derített, hogy a városnak ki vagy kik ellen lehet visszakövetelési joga. — Utolsó tárgy volt Binder Jánosnak mint volt tisztügyiésznek, a 48 frt költség-többlet visszatérítését kimondott közgyűlési határozat elleni fellebbezés. Mint kellő időben beérkezett, fölterjesztetni határozott. Ezzel a közgyűlés befejeztetett. Nem hagyhatjuk érintés nélkül, miszerint ezen közgyűlésről a volt többséghez tartozott tagok mintegy tün-tetőleg távol maradtak. A „sine me, de me“ vagy „sine nobis de nobis“ kifogás, városi ügyekben csak a nagy közönség rovására alkalmazható. Aki képviselőiséget vállalt vagy adója folytán azzá lett, leghelyesebben, mert kötelességszerűleg cselekszik, ha a közgyűlésekre rendszeren eljárhat és fölemeli szavát ahol szükségesnek látja a nép érdekében is!

— **Mindenszentek ünnepe** és halottak napja a temetőben az esős idő dacára szokásos élénkséget mutatott. A sírok fel valának díszítve gazdagon virágokkal, koszorúkkal, színes lámpákkal, mécsekkel, gyertyákkal, és viaszgyertyáscsúkkal. Élesen szembeűnnek a temető kasztjai, — itt is folytatván a földi társadalom gyárió anyagi osztályozását, meghazudolni akarván az örök igazságot, hogy a halálban mindnyájan egyenlők vagyunk! Dehogy így van, derogálna ezt elismerni a gazdag örökösöknek, az ő jogelődjük bizony nem lehet egyforma valami elhalt mesteremberrel, napzámmossal, koldussal; meg is mutatják a feleziezomázott sírok, a márványsírkő- emlékek, a kripták, mik néhol úgy néznek ki, mint valami paloták!; míg a szegény ember sírja bizony felgyepeze sinek, virágtalan, itt-ott pislogván rajta egy-egy szerény mécses. De amíg ezek körül csoportosul az igaz kegyelet, amott csak az üres hiúság kérkedik szív és kegyelet nélkül. — Béke legyen az elköltözötték szellemeivel!

— **Katonai előléptetések.** Ő felsége kinevezte Jenő főherceget alezredessé; továbbá Schuppler Henrik úr a közszolg. es. és kir. alreáliskola par. ncsnoka őrnagygyá; Fiedler főhadnagy ur II. oszt. kapitánygyá; Rusek Nándor ur főhadnagygyá; Unger Adolf ur számvevőség. hadnagygyá neveztetett ki.

— **Eljegyzés.** Szlezacek Emil az 5-dik huszárezred számvevő őrmestere eljegyezte magának Puhár Mária kisasszonyt Kőszegről.

— **Az evang. egyházközség** mult pénteken tartotta szokásos módon a reformáció ünnepét főt. Michaelis Izidor lelkész ur mondotta az alkalmi szónoklatot.

— **Dalárdánk** teljes tétlenségben várja vagy feloszlását vagy megújulását. A karmester Marton Károly ur azért mondott le, mivel a tagok nem jártak el a tanórákra s próbákra, aminek következménye lett, hogy a kőtelezett tavaszi s nyári dalestélyeket se lehetett megtartani. Ily működő tagok ily működése a műkedvelőket s műpártoló tagokat csak elriasztja és ha fenn akarják tartani a dalárdát — mely egyike az ország legrégebb dalköreinek — akkor most lassanak hozzá a rendbejövételhez és működéshez, mert ha egyszer a pártoló tagok türelme is elfogy, — akkor aligha fognak többé életképes dalárdát Kőszegen megteremteni!

— **Országos vásárnak** beillett volna a mult szerdai hétivásár, mely oly élénken látogatott volt, minőre alig lehet emlékezni. A kínálatnak azonban nem felelt meg a kereslet és így sok eladni akaró vidéki családva tért haza. A katonaság hiánya igen észlelhető mindenben. Beszélük ugyan, hogy mi is kapnánk ismét katonaságot, hanem akkor miért adta volna ki bérbe a katonai kinestár a földött lovarda-épületet? sőt végleg el akarja adni?!

— **Szüreti mulatságok** tartattak Markovits József ügyvéd urnál és Waisbecker Ede urnál, hol az illetőknek számos barátai jelentek meg.

— **Meghívó.** A Szombathely-egyházmegyei római kath. tanítóegyesület közszolg. köre ősz. gyűlést e f. év november hónap 7-ik napján délelőtti 10 órakor tartja Kőszegen a kath. népiskola I-ő osztályu tantermében, melyre a kör rendes és pártoló tagjait, — valamint a tanügy barátait tisztelettel meghívja Kőszeg, 1889. okt. 31-én. **Pados Gábor.** körelnök.

— **Hajtvadászatot** rendezett mult vasárnapon Binder János ügyvéd úr. A vadászat a környék passionátus vadászai közöl számosan vettek részt. A kedvezőtlen időjárás dacára 19 nyul és 2 őz esett el.

— **A gazdák és iparosok** általános hitelszövetkezetének közszolg. fióktelepéhez tartozó tagjait ismételve figyelmeztetem, hogy a közp. igazgatóság által hozzámküldött tagsági könyvecskéiket nálam átvehetik. **Csorba Géza,** mint egyleti titkár.

— **A tanítóválasztás utóajátka** igen kellemetlenné válik nemcsak a szabálytalan módon választott tanítóra, hanem azon legényekre is akik a választás eredménye által fölizgatva garázdálkodni kezdtek s tettelesen is bántalmazták az iskolázott tagjait; ugyanis a választás meg fog semmisíteni — mi vegett egy küldöttség járt a püspöknél, — de a suhanzok is kik vizsgálati fogságban ülnek, egy pár hónapi börtönt bizonyosan fognak kapni, amely idő elég leend arra, hogy a választási jogról és alkotmányos szabadságról tisztább fogalmakat szerezzenek maguknak.

— **Időjárásunk,** mult vasárnapon oly kellemetlen borús, esős, ködös és anynyira meghűvösült, hogy hótól kellett tartani s a téli felöltők rendre előkerültek, — hétfőn már csak köd volt mely délre kiderült és kellemes délutánunk volt, kedd és szerda is nagyobb részt napfényes maradt és úgy bemelegült a légkör hogy e két napon mindenki egy szálat kabátban sétálgatott. A rétek és őszi vetések gyönyörűen zöldelnek s a verőfényben csak madárdal hiányzott hogy tavaszunk nem gondolhattuk október utolsó napjait. A déli szelek azonban gyűjtik az eső felhőket, mik ha egyszer neki erednek, benne leszünk a természeti őszben. Október hónappal ez ideig igen meg lehetünk elégedve. November első két napja hűvös, esős volt.

— **A bőr apolása.** A nagy közönség legtöbbször kétféle szappant vásárol és pedig rozsz olesót, vagy drágát, melyet finomnak tart. Az első azt hiszik, hogy a szappannak csak az a hivatása, hogy a piszkot lemossa, az utóbbiak pedig azért adnak többet a szappannak, mert jobb illata van. De hogy ezek a szappanok jók és egészségesek-e, azt kevés ember kutatja. Szappan- vagy illatsz. gyárosok nem egészségügyi szakferfiak és így legfőkébb „finom“ szappant készíthetnek, de egészségeset, mely a bőrt bársónyphává teszi és annak üdeséget finomságot ad a bőrnek minden rendellenességeit eltávolítja, ily szappant csak orvosi szakferfi képes készíteni. Dr. Popp J. G. udvari szállítónak 30 kros gyógysz. n. ö. v. n. y. s. z. a. p. a. n. a. mindezekkel a tulajdonságokkal bir. 40 kros n. a. p. r. a. f. a. r. g. ó. v. i. r. á. g. s. z. a. p. a. n. a., mely nem tévesztendő össze a hasonló nevű sötétbarna glicerin-szappannal és végre 50 kros V. e. n. u. s. z. a. p. a. n. a. (Savon imperial de Venus) nemcsak a legfinomabb divat-pipere-szappanok, hanem tartósságuk, illatuk és a bőrt finomító tulajdonságaik által rendkívül kedveltek is. — **Eszerek kaphatók:** Csácsinovic István és Küttel István gyógyszereszeknél Kőszegen.

Ne esüggeljenek!

Sok ember azért pusztul el, mert elesüggel, ha szomorú és szerencsétlen helyzetbe jut s csendesen átengedi magát sorsának. Ez a kétségbeesés sehol sem nyilvánul oly tisztán, mint kronikus makacs bajban szenvedő betegeknek. Sok súlyos baj és gyötrelm elkerülhetnék és sok drága élet megmentetnék, ha ezek a betegek megemberelnék magukat s addig kutatnának, míg megtalálnák az igazi utat, az igazi szert, hogy meggyógyuljanak.

Az alábbi leírás világosan mutatja, mennyire lehetséges a megmentés gyakran még az utolsó pillanatban is.

Alólirott két évvel ezelőtt gyomor-, vese- és máj-bajban szenvedtem s kétszer évenként nagy fájdalmakkal ágyban fekvő beteg voltam. Az orvos, a ki gyógykezelt, nem tudott magán segíteni s kijelentette, hogy „kövém“ van. Nyomorúságos idő köszöntött be rám ekkor; nem tudtam mihez fogni mindenféle segítséget kerestem, de hasztalan, míg nem végre az újságban vesebajok gyógyításáról olvastam s észrevettem, hogy ugyanarról a betegségről van szó, mint a melyben én szenvedtem. Mint valami kétségbeesett nyultam Warner Safe Cure-je, e csodálatos orvosság után s úgy ebből, valamint Warner Saf Pills-jéből egyenkint négy palackot elhasználván, teljesen meggyógyultam s most ismét régi jó egészségemnek örvendek.

Ajánlom ezt a gyógyszert a leghatározottabban minden beteg embernek.

Prasek János, vendéglős.

Pehery, Schlan mellett Csehországban.

Egy palack ára 2 frt. Kapható az ismert gyógyszerárakban. Főraktár: Salvator-gyógyszertár Pozsonyban és Török J. gyógyszerárakban Budapesten.

SÜKETE K E N E K.

Egy oly egyén, ki igen egyszerű szernek köszöni 23 évig tartó süketiségének és fülzúgásának gyógyulását, kész annak leírását német nyelven minden jelentkezőnek ingyen beküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Bécs IX., Kolingasse 4.

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**

Kiadó-laptulajdonos: **Feigl Gyula.**

Tanügyi Csarnok.

Kalászat

a nevelés-tanítás mezején kiváló tekintettel a tanulókor főbb hibáira.

(XIV-ik folytatás.)

A hízog ifju minden fortélyait olyan ember szerencsétlen kísérlete gyanánt kell feltüntetnünk, mint aki balgatagságában azt hiszi, hogy megcsalhatja tanítóját, vagy álnokságában azt reméli, hogy ez őrá hízogéséinek. — A többi tanuló gúnya és megvetése csak-

hamar észretéríti az ilyen ifjut. Keressük ki a hízog eljárásának indító okait s éreztessük vele, hogy mélyebben belátunk lelkébe, mintsem ezt ő gyanithatná. Kíméletes rendre-utastást alig érdemel a képmutató, mert a szineskedés többé-kevésbbé számításon alapszik s nem oly hiba, mely pillanatnyi szenvedély, heves fellobbanás következménye. Ezt is, valamint sok más hibát gyermekes meg gondolatlansággal szeretik mentgetni; a könyelműséget, ha némely hibánál el is fogadhatjuk mentségül, de nem ott, hol ocsmány képmutatásról, kiszámított kétszínűségről van szó.

Ha a gyermekeknek ily ravaszsgot észreveszünk, ne tegyünk úgy, mint ha az elkerülte volna figyelmünket; ez eljárásnak csak ott van a helye, ha a hibát legnagyobb valószínűséggel, vagy épen teljes bizonyossággal csakugyan meg gondolatlanságból származtathatjuk, ami a gyermeknek a hiba felfedezése utáni közvetlen magaviseletéből azonnal kitűnik. A kímélet ily esetben a tanító iránt való hálás és szeretettel teljes ragaszkodást eredményez, az alattomos kétszínű ellenben az irányában alkalmazott kímélet miatt kineveti tanítóját.

12. A hazugság igen gyakori bűne az ifjuságnak, akár, mert számos gyarlóságának rejtgetésére más módot nem talál, akár, mert a hazugság felfedezésének szegényét és veszélyét kevésbbé látja be. Ha a hazugságra való hajlandóságot a gyermekekből ideje korán ki nem irtjuk, olyanokká fejlődnek, kik minden alkalmat, melyről azt vélik, hogy a való nem jöhet napvilágra, valahányszor csak saját érdekük kívánja, fölhasználnak, hogy igazság helyett port hintsenek szemünkbe, vagy, hogy a beléjük helyezett bizalommal vakmerően s gonoszul visszaéljenek és saját képzelt hasznukra, cseljájokra kizsákmányolják. Maga a hazugság mivolta is, mely néha gyarlóságból, legtöbbször azonban a bizalomra épített, számító vakmerőségből származik, megmutatja, hogy mily fegyverekkel kell ellene küzdenünk. Mindenek előtt zárjuk el a baj forrását az által, hogy a hazugságnak alapul szolgáló gyarlóságot orvosoljuk, a netaláni félénkséget oszlassuk el szelid bánásmóddal s magát a hazugságot minden alkalommal kerlelhetetlenül leplezzük le. Éreztessük a tanulóval a hazugság szomorú következményeit úgy, hogy megvonván tőle bizalmunkat, teljes megjavulásáig nem hiszünk neki. Magától értendő, hogy a makacs hazugot súlyosabb büntetéssel is kell fenyítenünk.

13. Jóllehet az ember szenvedélyei gyakran egy s ugyanazon forrásból származnak, közönségesen mégis osztályozzuk, más és más névvel látjuk el azokat, mi által lényegesen különbözöknek látszanak. Így p. o. a nagyravágyás, irigység, más kárán való örvendezés, egy forrásból erednek: a vágyból, másokat fölülmülni, megelőzni; csak hogy a nagyravágyás érdem és tevékenység, — az irigység ellenben nem annyira mások utánzása, mint inkább ezek érdemeinek nemtelen módon való kisebbitése által iparkodik cseljához jutni. Ugyanez áll a kárörvendőről is, aki felebarátja kárában saját hasznát találja, de nem kísérli meg, hogy az érdemekkel együtt erre közre is működjék. A mások szerencsésén való keserű boszankodás és azok szerencsétlenségén való örvendezés gátló szándékkal és kár-vágygyal párosulva: kajánság, melynek méhében fondorlat, agyarkodás és ármány setétlik.

Ezeket megszivlelvén, könnyű szerrel találhatunk eszközöket a szenvedélyek fattyu-ágai tovább terjedésének megállítására s a jó irányban való terelésére; különösen pedig, ha felhasználunk minden alkalmat e szenvedélyek becstelenségtől, megvetendő ocsmányosságának és sokszor igazságtalan utjának föltüntetésére, megutáltatására.

14. Az uralkodás leggyakrabban a most említett szenvedélyeknek: az irigységnek, kárörvendezésnek, hízogésnek szülöttje. Minthogy a nevelésnek az ember természetben föltalálható minden alszerüt ki kell irtania, tehát az uralkodást sem tűrhetjük. Az uralkodásnak legnagyobb tere nyílik ott, hol a csend fentartására vigyázók vannak kirendelve. Nagyon természetes, hogy kényelmes dolog a felvigyázat munkáját egyes tanulókra bízni, mindazáltal a kár, mely a kirendelt vigyázók jellemének fejlődésére háromolhat, kiszámíthatatlan.

Ehhez járul, hogy a vigyázók többé — kevésbbé visszaélvén a tanító bizalmával boszút állhatnak azon tanuló-társaikon, kikkel talán ellen-lábon állanak, s ily módon a czivakodás veszekedés állandó tanyát üthet az iskolában. Kerüljünk tehát a vigyázó-rendszert a többi között azon okból is, mert a vigyázók, jóllehet a tanító rendeli ki őket s azt helyettesítik, soha sem bírnak a szükséges tekintélyt s mert hiányszik még nálók a mélyebb itélet az iskolában előfordulható jelenségek megbírálásában. Minthogy azonban a fiatal vér, kivált ha környezetében fölebbvalót nem érez, többé-kevésbbé hajlandó olyan dolgokra, melyek a jó renddel össze nem férnek, a rendtelenségek megállítására legezelszerűbb azon eljárás, hogy még az ifjaknak az iskolában való megjelenése előtt mi magunk már ott vagyunk a tanítás termében vagy az iskola-helyiségben, és onnan mi távozunk legutoljára.

(Folytatása következik.)

Budapesti levél.

A zónatarifa által alkotott élénkebb utazási kedv, minden bizonnyal nagyobb hasznára van a fővárosnak mint az egyes vidéki városoknak. Ez azonban nem is lehet máskép, mert az ország központja a főváros, hol mindent olesón és észszerűen bevásárolhatunk és jól értékesíthetjük termésűnket vagy egyéb eladni valóinkat. A vidékiekre nézve tehát kétségkívül jó befektetésnek mondható az utiköltség, ezimén elfogyott pénz, mert a fővárosban sokat lehet tapasztalni és látni aránylag rövid idő alatt és a mi a földoloz, mindenki szükségleteit kívánsága szerint fedezheti. **Bevásárlásainknál**

azonban csak jó hírű üzleteket keressünk fel. — Nehány ilyen megbízható üzletet a közönség szives figyelmébe ajánlani, ezélja jelen sorainknak.

Az üvegáru-üzletek közt kiválóan ajánlhatjuk Zahn J. György örökösei kir. szab. zlatnói üvegáru raktárát Károly-körút 9. sz. alatt. Mindennemű üvegáru a legszebb kiállításban, valamint a giessbüeli porcellán és hollóházi köedény gyárak gyártmányai találhatók fenti cég nagy raktárhelyiségeiben. A Zahn J. György örökösei üzletet a bekövetkezendő időnyre tehát különösen figyelmébe ajánlhatjuk a t. bevásárló közönségnek. Levélbeli megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltnél, árjegyzőkek ingyen és bérmentve küldetnek.

Münz Mór L. női és férfi divatáru üzletében, Budapest, fürdő-utca 7. sz. a legnagyobb választékban kaphatók a legszilárdabb új találmányú férfi ingek és úri divat czikkek, vásznak és asztalneműek (Jäger-féle) normál gyapjú áruak, valamint női és úri harisnyák leg-híresebb gyári raktára. — Münz Mór üzlete már 30 év óta fennáll, a bécsi és budapesti kiállításon kitüntetett oklevelet nyert, és jó áruiról különösen elterjedt hírneve van.

Csipke és vegytisztító intézet. Lohr Mária ezélt Kronfuszt. Főüzlet: Budapest, Ferencziek tere 4. sz. fők-üzletek: váci-utca 12. sz. föld-zint és Andrassy-ut 16. sz. alatt. — Mindennemű csipke, bársony, selyem, posztó, kálap, szalag stb., női ruha fejve és fej-telenül vegyileg tisztított mérsékelt ár mellett.

Új aranyozó megjelent, melyvel mindenki moshat és újja aranyozhat elavult tükör- és kép-rámát, szobrot virágasztalt stb., üvegje ecsettel 80 kr. Megrendelhető Kertész Tódornál, Dorottya-utca 1. szám alatt Budapest.

A hangszeriparban kétségtelenül a legelső helyek egyikét foglalja el Schunda Venczel József es. és kir. udvari szállító (magyar-utca 26. sz.) hangszergyára, melyben nagyban készítettnek mindenféle réz- és fufuvó, vonó és ütőhangszerek, továbbá híressé vált és gyönyörű hangu, felülmúlhatatlan pedálezimbalmai is. — Schunda a pedálezimbalom feltalálója, elévülhetetlen érdemet szerzett magának nemesak azáltal, hogy e hangszert ugy a főri szalonokban, mint a polgár házában lthón, sőt a külföldön is ismertté és kedvelté tette, hanem azáltal is, mert mintaserű gyára díszére válik a magyar iparnak. Ez iparág terén szerzett érdemeit nemesak számos kiállítás, köztük a párisi, bécsi és budapesti ismerte el első rendű kitüntetésekkel, hanem ő felsége a király is, ki, miután már korábban arany érdemkereszttel és a koronás arany kereszttel tüntette ki, az 1885. évi orsz. kiállítás alkalmából legmagasabb elismerését nyil-vánította, legutóbb legmagasabb kegye jeléül: Ferencz József rend lovagjává nevezte ki. — Schunda minden-féle hangszerei nemesak a belföldön elterjedésnek, de a külföldön is nagy kivételnek örvendenek. A pedálezim-balom külföldön elterjedését közzönben a kitünő cim-balom iskolának, melyből Schunda már több füzetet kiadott. Gazdag választéku raktárt tart mindennemű húrok és hangszér alkatrészekből. Használt hangszereket javítás vagy becsorolás végett elfogad. Árjegyzéket bérmentve küld.

Nyilt-tér. *)

Viszonzásul a „Dunántul” 43. számában közölt Nyilttérre, **) kijelentem, hogy engem egy „pinczér” nem sérthet meg, mivel méltóságomon alulinak találok egy „asztalkendős lovagot” polemiba boesájtkozni; azért bátor vagyok e lap t. olvasóihoz egy megjegyzést intézni, miszerint hivataln vendégeknak az ajtó háta mögött a helye s így tölem mint rendezőtől igen tapintatos eljárás volt Lobermayer József urral szemben. — aki meghívás nélkül zárkörű mulatságokat ismételtlen fölke-resett, — illedelmetlen magaviselete miatt a distinguált közönségre való tekintetből s rendezői kötelességem folytán ugy bánni el mint azt tettem.

lfj. Wölfel József.

**) Ez az oka, hogy a halavány ifju ránk is duzzog, — és haragjában oly idézetet használ ellenünk, amiről fogalma sincs — mert hóboros megjegyzéseinek lapunkban fölvetélt megtagadtuk. A kiadó.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelős-séget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é. közön-ségnek tudomására hozni, hogy magán női kézimunka-iskolámat j. é. nov. 4-én megnyitom. Lakásom belváros Türk-féle ház. Lang Camilla, kézimunka-tanítónő.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt. 80 krtól	8 frt. 20 kr-ig.
Rozs	"	7 " 70	8 " 10 "
Árpa	"	6 " 70	7 " — "
Kukoricza	"	6 " 90	7 " 30 "
Zab	"	6 " 70	7 " — "

HIRDETÉSEK.

Brünni finomszövetű posztó-áru raktára Ticho Bernát

Krautmarkt — Brünnben — 18. sz. a. szétküldés utánvételt:

Hölgy szövet egészen gyapjú minden új divatu színekben duplán széles 10 méter 8 frt.	Niggerloden őszi és téli ruházatra leg-újabb, dupla széles 10 méter 4 fl. 50 kr.
Fekete ternó szász gyártmány dupla szé- lességű 10 méter 4 frt. 50 kr.	Ragusa Divatszövet, duplaszélűs Cos-tume-ülözetekre, mindennemű sima színben eszkozva és zomán-csozva 10 méter 9 frt.
Volapük flanel legújabb minta 60 cent. széles 10 met. 3.50 kr.	Flanell fejkendők díszes kiállításban 3 darab 1 frt.
Barchent ruhák legújabb szabással 10 met. 3 frt.	Kalmuk legjobb minőségben 60 cent. széles 10 méter 2.70 kr.
Hölgy felöltők (Jersey-féle.) selyemgombokra minden színben teljes kiállításban 1 frt. 30 kr.	Kettős Velourkendő 3/4 complet, 1 db. 3.50. Télt váltóvető 3/4 nagy sima zománczos 2 frt.
Jute-függöny török mintára teljes füg-göny 2 frt. 30 kr.	Jute-garnitúra 2 ágy, 1 asztalterítő rojtos 3 frt. 50 kr.
Munkás-üngök Rumburgi Oxford 3 drb. 2 frt.	Rips-garnitúra 2 ágy és 1 asztalterítőből selyem rojtokkal 2 frt.
Normal-üng rendes nagyságu 1.50 kr. Normal-nadrág darabja 1 frt. 50 kr.	Hollandi futószőnyeg végek 10—12 méter hosszú 1 maradék 3.60 kr.
Női üngök erős len vászomból kiesip-kéze 6 darab 3.25 kr.	Házi lenvászon 1 db. 30 rőf 3/4 4 frt. 50. 1 db. 30 rőf 1/2 5 frt. 50.
Üri üngök saját gyártmány fehér vagy színes 1 db. Ia 1 frt. 80 kr. Ia 1 frt. 20 kr.	King-fonál jobb mint a vászon 1 drb. 3/4 széles 30 rőf 6 frt.
Chiffon 1 db. 0 rőf Ia 5.50 kr. legfinomabb 6 frt. 50.	Oxford valódi jó minőség 1 darab 30 rőf, 4 frt. 50 kr.

Gyári szövetáru raktára.

Brünni posztószövet maradékok téli ruhákra 1 rest 3.10 méter teljes férőöltönyhöz 5 fl.	Téllkabát-szövetek egy maradék 2.10 m. teljes téli kabátba fekete, barna, kék 5 frt 50 kr.
Alkalmi vétel !! Brünni posztómaradványok 2.10 méter teljes férőöltönyhöz 3.75 kr.	Felöltő szövetek legfinomabb minőség 2.10 méter egy teljes felöltőhöz 7 frt.

Minták ingyen és bérmentve. Jó szövetekért és pontos szétküldésért kezes-ség vállalattik.

Elegánsan kiállított mutatványkártyák 400 dessinnel a szabómester uraknak bérmentetlenül.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapírokra, bank, zálog-jegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részlet-ívekre, arany- és ezüst pénznemű-ekre bármily összegig olcsón ad

LÓRY J.

banküzlete
Budapest, IV., hatvani-utca 17.

Kwizda cs. kir. szab. üditő nedve

Mosóvíz lovak részére.

Erősítésül szolgál nagyobb fűrésztások előtt és után, fűzamo-dások, az inak és izmok feszességénél stb. 1 üveggel 1.40 kr.

KWIZDA KORNEUBURGI MARHAPORA

lovak, szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rend-szeres adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táppor étvágyhiány, vérteljes esetében s a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.	Kwizda lábök-kenőcsé lovak és szarvasmarháknak 1 té-gelyvel 1 frt.
Kwizda Blistere, 1 tégely 3 frt. o. é.	Kwizda Phisic-ja hashajtószér lovaknak, 1 pléhszelenze 2 frt.
Kwizda mirigy- és tögykenőcs, 1 tégelyvel 1 frt.	Kwizda vérhas elleni szer ju-hoknak, 1 csomag 70 kr.
Kwizda pók-tincturája lovak-nak, 1 üveggel 1 frt. 50 kr.	Kwizda sertéspora a hizás elő-segíté-re és a lefogott állat- latok gyors fűlsegíté-re. Nagy csomag 1 frt. 26 kr. kis csomag 63 kr.
Kwizda gyógyepora baromfi számára 1 csomag 50 kr.	Kwizda mosószappana a házi állatok bőrbetegsége ellen, 40 kr., 80 kr. és fl. 1.60.
Kwizda lópatkó-kenőcs, érdes és töredezett paták ellen, 1 szelenze 1 frt. 25 kr.	Kwizda zsebbalzsama lovak és szarvasmarháknak. 1 üveggel 1 frt. 25 kr.
Kwizda kutya-labdaacsai, 1 do-bozzal 1 frt.	Kwizda gilisztá-pilulái lovak-nak, 1 pléhszelenze 1 frt. 60 kr.
Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.	Kwizda patkánymérge, pat-kány és egérintő szer. 1 szál 50 kr.
Kwizda görös-pilulái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszelenze, 15 db. pilulát tartalmazva, 1 frt. 60 kr., 1 karton, 5 db. pilulát tar-talmazva, 60 kr.	
Kwizda erőtápláléka lovak és szarvasmarháknak. Lúddák-ban 4 6 frt. és 3 frt. és csomagokban 4 30 kr.	

Fent említett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógyszerár-ban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók. Terveések kikerülése végett kerétek a közönség, hogy a ve-vésnél kizárólag Kwizda készítményeit kérje és a fűntebbi véd-jegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadék

rég kipróbált háziszér.

Ára 1 frt. Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

Napoukint postaszétküldés a fölétét: Kwizda Ferencz János, es. k. osztrák- és román-udvari szállító, kerületi gyógy-szertára által Korneuburgban Bécs mellett. Főraktár Magyar-ország részére Török József gyógyserészénél Buda-
pesten.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag ki-tüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azo-
kon czimjegyeimet módosítom s arra ék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegy-ként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyóra enyhítést eszközöl: esuzos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benu-lások, zsugorok stb. ellen; de különösen a bedrzsölés-kenő-gyúró-gyógy-módnál (massage) igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fénjét elősegíti, a fog-hust erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpá-rrolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak meg-szüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 1 frt., egy kisebb üveggel 50 kr.

Brázay Kálmán

Budapest VI. kerület. Múzeum-körút 23. Sz.

Kapható Közegen: Schneller Ernő, Fuchs Ferencz, Unger József, Handlei Vilmos, Pollák Sándor, Waisbecker Ede, Jánosa Gyula, Wentzl Ede, Szezbold Gusztáv. Szombathelyen: Bartos Jánosnál.